

Λεξιλόγιο

Άκλερος (επίθ) (αρχ. άκληρος) = αυτός που δεν κληρονομεί τίποτε και μεταφορικά, φτωχός, άθλιος, δυστυχής

Άμον (επίρρ) = καθώς, σαν

Ανασύρμαν (το) (ρ. ανασύρω) = κλάμα με αναφιλητά, λυγμούς

Ανιάσμα (η) και ανάσμα (το) = αναπνοή

Ανοιγάρ' (το) πληθ. ανοιγάρια (τα) = κλειδί

Ασωνθύρι (το) = το επάνω τμήμα του κασώματος της πόρτας

Απαρδάλ' (το) πληθ. απαρδάλια (τα) = αυτό που μακάρι να χαθεί (σε κατάρες), αδέσποτο

Απολέκω = εγκαταλείπω, αφήνω

Αποσκεπάζομαι (μεσ. Του ρ. αποσκεπάζω) = ξεσκεπάζομαι

Αφκεται (ρ. άφτω – παθ. αφκουμαι) = ανάβει, παίρνει φωτιά

Αφμένα (μετοχή ρ. άφτω) = αναμμένα
Αφουκρούνταν (ρ. αφουκρούμαι) = ακούν με προσοχή, κρυφακούν

Βζήνω και σβήνω = κοινό

Βία (η) πληθ. βίας (τα) = καταναγκασμός

Γονικά (τα) = γεννήτορες, οικογενειακή καταγωγή

Γουρνιάγονταν (ρ. γουρνούμαι) = ουρλιάζουν (για σκύλο ή λύκο)

΄γρίλεψεν (ρ. γριλεύω) (λ.τ.) = κατάστρεψε, αφάνισε

Δακροχαλαρδία (η) = πλημμύρα δακρύων

Δείσα (η) = ομίχλη

Δέχ'νε(ε) (ρ. δέχω και διέχω,διώχνω) = διώχνουν

Δρανίν (το) (και ρδανιν) = φεγγίτης, άνω μέρος στέγης, οριζόντια στέγη σπιτιού

Εβζήγαν (αόρ. μέσ. Ρήμ. βζήομαι) = σβήστηκαν

Εγέν'ταν (αόρ. ρήμ. γίνουμαι) = έγιναν

Έγκεν (αόρ. ρ. φέρω) = έφερε

Εγρέθεν (αόρ. ρ. αγρείμαι) = αγριεύτηκε, καταλήφθηκε από φόβο

Έδεξεν (αόρ. ρ. δέχω ή διέχω, διώχνω) = έδιωξε

Εκείσαν (παρ. ρ. κείμαι) = βρίσκονταν / πλάγιαζαν

Εκλίστεν (αόρ. μέσ. ρ. κλίσκουμαι) = έσκυψε

Εκουράεν (αόρ. παθ. Ρ. κουράομαι) = κάμφθηκε, λύγισε

Ελάτ' (το) πληθ. ελάτια (τα) = ελάτη

Ελίβωσεν (αόρ. ρ. λιβώνω) = συννέφιασε

Έμπρια (επίρρ.) = μπροστά, στο μπροστινό μέρος

Εμπροδέβεν (αόρ. ρ. εμπροδιαβαίνω) = προπορεύτηκε

Ενεσύρ'νεν (παρ. ρ. ανασύρω) = έκλαιγε με αναφιλητά, με λυγμούς

Εξέγκεν (αόρ. ρ. εβγάλλω) = έβγαλε

Εξύγαν, εξύεν (αόρ. ρ. ξύνω) = χύθηκαν, χύθηκε

Επεδέβε μας (αόρ. ρ. αποδιαβαίνω, 'πιδιαβαίνω) = μας εγκατέλειψε, μας απαρνήθηκε

Επέλεκαν (αόρ. ρ. απολέκω) = εγκατέλειψαν, άφησαν ελεύθερο

Επέμ'ναν (αόρ. ρ. απομένω) = έμειναν,

παρέμειναν

Επέρνεζαν (αόρ. ρ. περνίζω) = πέρασαν απέναντι (ποτάμι)

Επεστάθαν, επεστάθεν (αόρ. ρ. αποστέκω) = απέκαμαν και σταμάτησαν

Έπιγαν (αόρ. ρ. πίνω) = ήπιαν

Εποταμίγαν (αόρ. ρ. ποταμίζομαι) = παρασύρθηκαν από το ποτάμι

Ερρούξεν (αόρ. ρ. πουίζω) = έπεσε

Εσέβετεν (αόρ. ρ. εμπαίνω) = μπήκατε

Εσειγανε, εσειεν (αόρ. ρ. σείομαι) = σείστηκαν, κουνήθηκαν, κουνήθηκε

Εταραχίγαν (αόρ. ρ. ταραχίζομαι) = υπέστησαν σύγχυση, ταραχή

Ετέρνανε (παρ. ρ. τερών) = έβλεπαν

Εύκαιρα (επίθ. ουδ.) = άδεια

Εφάνθεν (αόρ. ρ. φαίνομαι) = φάνηκαν

Εφέκετεν (αόρ. ρ. αφήνω) = αφήσατε

Εφήκανε, εφήκα, εφήκες (αόρ. ρ. αφήνω) = άφησαν, άφησα, άφησες

Εφώταζαν (παρ. ρ. φωτάζω) = λαμποκοπούσαν

Εχαμέλυναν (αόρ. ρ. χαμελύνω) = χαμήλωσαν

Εχ' κ' έρχονταν (ρ. εχ' κ' έρχομαι) = ξεκίνησαν και έρχονται

Εχπάγαν (αόρ. ρ. αχπάομαι) = αποσπάστηκαν, ξεριζώθηκαν

Εχπάστανε (αόρ. ρ. αχπάσκουμαι) = ξεκίνησαν

Έψανε (αόρ. ρ. άφτω) = άναψαν

΄Ηντιαν (αόρ. αντων.) = ό,τι, οτιδήποτε (αρχ. Έκφρ. ήν τι άν)

Ισκιάδας (τα) = σκιές

Καμονή (η) πληθ. καμονάντας (τα) = καημός, μεγάλη λύπη

Καρακωμένα (μετοχή ρ. καρακώνω) = κλεισμένα με μάνταλο (καρακιδ΄)

Κασέλα (η) = φέρετρο

Καστροπόδια (τα) = θεμέλια του κάστρου

Καταρούνταν (ρ. καταρούμαι) = καταριώνταν

Καταρράχτε (η) = καταπακτή

Κατωθύρ' (το) = το κατώφλι της πόρτας

Κείμες (ρ. κείμαι) = πλαγιαίζουμε

Κεμεντζέ (η) (λ.τ.) = λύρα (μουσικό όργανο)

Κεπίν (το) = κήπος

Κιντέα (η) πληθ. κιντέας (τα) = τσουκνίδα

Κοδέσπαινα (η) πληθ. κοδέσπαινες (οι) = νοικοκυρά

Κόρδα (η) πλύθ. Κόρδας (οι) = χορδή μουσικού οργάνου (λύρας)

Κυρούδες (οι) εν. κύρης (ο) = πατεράδες

Κωλισάφρας και κωλισάφτρας (τα) = σαύρες

Λαϊσκουνταν (ρ. λαϊσκουμαι) = κουνιούνται

Λαλάτσια (τα) = λείες πέτρες, ποταμόπετρες

Λαταρίζ'νε (ρ. λαταρίζω) = σαλεύουν

Λεφτοκαρομάνα (η) (μάνα λεφτοκαρυών) = τόπος φουντουκιών

Λώματα (τα) = ρούχα

Μακρογουλίζ' (ρ. μακρογουλίζω) = τεντώνει το λαιμό προς τα εμπρός

Μαλέζ' (το) = χυλός υδαρής, αλευρόσουπα

Μανουσάκια (τα) = άγρια βιολέτα του βουνού, μενεξές

΄μάραντα (τα) = τα άνθη αμάραντα

μολάς (ο) = ιερωμένος Τούρκος

μπόρα (η) = μπόρα, θύελλα

μυρwsία (η) = μυρwsδιά, ευwsδιά

ομάλ' (το) = ομαλό

ολοέν (επίθ. ουδ.) = ολόκληρο

ορμία (τα) = ρεματιές

όρωμαν (το) = όνειρο

οστουδένια (επίθ.) = από κόκαλα

Παναγίας το Ζωνάρ' (τη) = το ουράνιο τόξο

Παντέρα (η) = λάβαρο

Παραστάρ' (το), παρασταρί' (του) = το κάθετο καδρόνι του κασώματος πόρτας

Πεγαδομμάτια (τα) = πηγές νερού

΄πλεμ'ναν (αόρ. ρ. απομένο) = έμειναν

πλυμίν (το) = νερουλή χορτόσουπα τροφή αγελάδων

ποισέστεν (προστ. ρ. ποίω) = κάντε

ραχίν (το) πληθ. ραχία (τα) = βουνό, βουνά

ραχορμία (τα) = βουνορεματιές

ρουζ'νε (ρ. ρούζω) = πέφτουν

ρωίν (το) = θηλή μαστού ζώου

σαντάλια (τα) = ιστιοφόρα πλοία

σιμοχώρια (τα) = γειτονικά χωριά

σίτ', σίτια (σύνδ. χρον.) = ενώ, εκεί που, όταν

σκοτία (η) = σκοτάδι

σκουπτουλίζ (ρ. σκουπτουλίζω) = ευwsδιάζει

σ'κωσέστε (προστ. ρ. σ'κώνω) = πλησιάζουν

σπέλια (η) = σπηλιά

στούδια (τα) = οστά, κόκαλα

συνεργία (η) = συνεργασία

σύριγμαν (το) = σφύριγμα

τζίζ'τε (προστ. ρ. τζίζω) = λυπηθείτε

τουμπίν (το) πληθ. τουμπία (τα) = λόφος, ύψωμα γης

τουτουγιάδες (τα) = άνθη εξοχής

τα', τσι, πληθ. τsoί (αρχ. ερωτ. αντων. τίς) = ποιοός

τίς) = ποιοός

΄φάνθεν (αόρ. ρ. φαίνομαι) = φάνηκε

φέγγος (ο) = φεγγάρι

φελούκας (τα) = βάρκες

΄φήκα (αόρ. ρ. αφήνω) = άφησα

φορτοδέματα (τα) = δέματα, σχοινιά για φορτίο

φωτασίας (τα) = φωταψίες

χαλαρδία (η) = μετά από ραγδαία βροχή πλημμύρα χειμάρρου

χειμωγκός (ο) = χειμώνας

χέρα (η) = χήρα

χότζας (ο) (λ.τ.) = Τούρκος ιεροδιδάσκαλος

χουλέν (ούδ. επίθ) = χλιαρό

χτήνια (τα) = αγελάδες

ψη (η) = ψυχή